

Jan Olof Olsson

Mittåt

Bonniers, 1963, omslag: Stig Claesson

En ung man står i centrum för Jan Olof Olssons nya roman. Han heter Lennart Andersson, är journalist på en dagstidning i Stockholm och vi möter honom djupt inne i det mörka 40-talet, när Sverige hukar sig för kriget.

Lennart Andersson läser historia och skriver reportage – typiska undanflykter, tycker han, för en iakttagare, som inte själv vågar handla. Det liv som omger honom är emellertid rikt och spännande och genom sitt arbete står han mitt i det. Smått och stort blandas i hans dag. Han blandar sig med nazistpampar på en officiell mottagning, han intervjuar en 80-årig operettstjärna som bara hålls uppe av löskragen, han skriver om finska småbarn på flykt och om en mördares gamla mor. Hans nattliga äventyr för honom i nära kontakt med sjaskiga drömvärldar och med den blodiga verkligheten.

Men själv är han en observatör, utan den kontakt han längtar efter. Han träffar enstaka människor som verkligen har något att säga honom – en avsigkommen stamkorpral i Tornedalen, en tysk flykting och till sist en flicka, med vilken han upplever bokens fina kärlekshistoria, den som till sist kan ge en möjlighet till trygghet i en värld av osäkerhet och melankoli.

”Mittåt” är som bekant ett militärt kommandoord som upphäver tidigare order. Jan Olof Olssons roman handlar inte i större grad om militärlivet, men den handlar om en ung människa som ser sitt liv få en ny inriktning. Som man kan vänta sig ger ”Mittåt” också en lysande skildring av ett svunnet decennium, hur man levde och tänkte i tusen detaljer, framförd med både humor och besk pregnans.

